

N:o 7.

Ank. till Riksd. kansli den 29 febr. 1904, kl. 2 e. m.

*Andra Kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande n:o 4,
i anledning af motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t
angående föreslagna ändringar i förordningen den 24
oktober 1885 angående försäljning af vin, maltdrycker
m. m.*

Till utskottet har hänvisats en motion n:o 119 af herr *P. P. Waldenström m. fl.*, hvori motionärerna på anförda skäl hemställa, »att Riksdagen må i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det ville Kungl. Maj:t i kungl. förordningen den 24 oktober 1885 göra den förändring: a) att öfverallt i förordningen ordet »maltdrycker» ändras till »starkare malt-drycker»; samt b) att i § 8 efter orden: »kokadt kaffe, té, chokolad» insättes ordet »svagdricka».

Herr Waldenström och hans medmotionärer anföra till stöd för dessa sina yrkanden, att det under många år varit en allmän önskan bland svenska folket, att försäljning af svagdricka måtte befrias från de inskränkande bestämmelser, som gälde handeln med de starkare maltdryckerna. Så länge dock icke en gräns blifvit fastställd mellan svagdricka och de

Bih. till Riksd. Prot. 1904. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 7 Hüft. (N:o 7). 1

starkare maltdryckerna, hade denna önskan icke kunnat förverkligas, enär ökad frihet för svagdricka medfört ökad frihet för ölet, som man velat undvika. Sedan emellertid lagen om maltdryckstillverkning numera bestämt en gräns mellan svagdricka och andra maltdrycker, borde frigifvandet af svagdrickshandeln utan svårighet kunna genomföras.

Hvad motionärerna föreslagit under mom. a) eller att ordet »malt-drycker» i förordningen skulle ändras till »starkare maltdrycker» innebär naturligen endast ett förtydligande af förordningens föreskrifter, därest svagdrickat, såsom föreslås under mom. b), öfverföres bland och likställes med de icke spirituösa dryckerna.

Rörande motionens sakliga innehåll, som är i sistnämnda moment uttryckt, instämmer utskottet till fullo häri på de af motionärerna anförda grunder. Såsom i motionen erinrats, har nämligen genom den förlidet år antagna och sedan den 1 oktober 1903 gällande förordningen angående tillverkning och beskattning af maltdrycker, i fråga om dessa dryckers *tillverkning*, gjorts en bestämd skillnad mellan starkare och svagare maltdrycker. De förra, eller maltdrycker hållande mer än $2\frac{1}{4}$ volymprocent alkohol, hafva ålagts en icke obetydlig beskattning samt i tillverkningsafseende underkastats en strängare kontroll och en del restriktiva bestämmelser, som, jämte det de tillkommit för att ordna maltbeskattningen, uppenbarligen därjämte åsyfta att så vidt möjligt minska konsumtionen af de rusgifvande maltdryckerna. Däremot hafva de svagare maltdryckerna, hållande högst $2\frac{1}{4}$ volymprocent alkohol, eller hvad som i förordningen benämnes svagdricka, befriats från skatteplikt samt väsentligen fritagits från de restriktiva bestämmelser, som gälla i fråga om tillverkning af starkare maltdrycker. Syftemålet härmed har, såsom ock angafs i den kungl. propositionen rörande detta ärende, varit att i möjligaste mån underlätta tillverkningen af svagdricka och därigenom möjliggöra en allmännare förbrukning af en god och billig, alkoholsvag maltdryck.

Den naturliga följderna af de grundsatser, som sålunda gjort sig gällande i den nya lagstiftningen angående tillverkningen af maltdrycker, måste helt naturligt leda till, att liknande bestämmelser i tillämpliga delar blifva genomförda jämväl i fråga om *försäljningen* af maltdrycker. Utskottet

har ock anledning att vänta, att kungl. förordningen den 24 oktober 1885 angående försäljning af vin och maltdrycker — hvilken för öfrigt i åtskilliga afseenden numera synes vara föråldrad och otidsenlig — inom kort varder underkastad en fullständig omarbetning, i syfte att mera helgjutet sammanarbeta de hittillsvarande många olika efter hand vidtagna restriktiva bestämmelserna rörande öl- och vinhandeln samt att ytterligare utveckla dessa bestämmelser i enlighet med den växande folkopinionens och nykterhetsrörelsens kraf. Därvid torde ock den önskan komma att vinna beaktande, som Andra Kammaren för sin del förliden riksdag uttalade, att de blifvande nya bestämmelserna rörande handeln med vin och starkare maltdrycker erhålla karaktären af en af Konung och Riksdag gemensamt stiftad lag.

Hvad beträffar svagdrickshandeln samt handeln med de icke spirituösa dryckerna, är det gifvetvis att antaga, att densamma i det stora hela kommer att hvila på grundsatsen om svagdrickshandelns fullständiga frigifvande och likställande med försäljningen af de icke spirituösa dryckerna, hvilket naturligen icke utesluter, att vissa från det allmännas synpunkt behöfliga ordningsföreskrifter tillika böra stadgas för denna handel. Svagdricksförsäljningens omedelbara frigifvande och likställande med de icke spirituösa dryckerna synes vara en angelägenhet af så stor social och praktisk betydelse, att densamma icke onödigtvis bör fördröjas. Just med hänsyn till svagdrickats stora betydelse såsom en billig, alkoholsvag folkdryck, afsedd att i möjligaste mån undantränga den ur nykterhetsynpunkt skadliga ölförbrukningen — hvilket så mycket lättare bör kunna ske, som utskottet äger grundad förhoppning, att ett godt svagdricka numera skall kunna åstadkommas — är det enligt utskottets åsikt önskligt, att snarast möjligt, oberoende af revisionen af maltdrycksförsäljningsförordningen i öfriga delar, svagdrickat fritt får försäljas, i likhet med hvad nu är fallet med de icke spirituösa dryckerna.

Utskottet har emellertid inhämtat, att ny stadga angående försäljning af svagdricka, kokadt kaffe, té, chokolad och öfriga tillagade, icke spirituösa drycker redan är under utarbetande inom finansdepartementet samt torde komma att af Kungl. Maj:t kungöras till efterrättelse redan under den allra närmaste tiden, måhända före innevarande riksdags slut. Då utskottet jämväl äger tillförlitlig grund att antaga, att i nämnda stadga komma att i full utsträckning tillämpas just de grundsatser i fråga om svagdrickshandelns frigifvande och likställande med de icke spirituösa dryckerna, som motionärerna åsyftat, och hvilkas snara tillämpning utskottet anser

i hög grad önskelig, synes en skrivelse till Kungl. Maj:t i ämnet icke vara erforderlig.

Vid sådant förhållande får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke må till någon Andra Kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 29 februari 1904.

På utskottets vägnar:

K. H. GEZ. VON SCHÉELE.
